

FYLKESTINGSSAK

Saksnummer	Utvalg/komite	Møtedato
110/09	Fylkestinget	15.06.2009

Høringsinnspill - endringer i Friluftslivloven

Sammendrag

Regjeringen har lagt fram et høringsnotat med forslag til mindre endringer i lov om friluftsliv av 28. juni 1957 (*friluftslivloven*) som følge av overføring av oppgavene på friluftslivsområdet fra fylkesmannen til fylkeskommunen, jfr. Ot.prp. nr. 10 (2008-2009) om *forvaltningsreformen*.

Da det er mindre endringer er det mest hensiktsmessig å gjøre endringer i enkeltparagrafer.

Bakgrunn

Regjeringen har lagt fram et høringsnotat med forslag til mindre endringer i lov om friluftsliv av 28. juni 1957 (*friluftslivloven*) som følge av overføring av oppgavene på friluftslivsområdet fra fylkesmannen til fylkeskommunen, jfr. Ot.prp. nr. 10 (2008-2009) om *forvaltningsreformen*.

I tillegg fremmes også lovendringsforslag med sikte på å styrke allemannsretten, med bakgrunn i St.meld. nr. 39 (2000-2001) *Friluftsliv – Ein veg til høgare livskvalitet*.

Arbeidet med friluftsliv er preget av samspill mellom stat og kommune med kommunene som hovedaktør. Friluftslivloven gir allemannsretten innhold og rammer, og forvaltes i all hovedsak av kommunene. Gjennom plan- og bygningsloven kan arealer reguleres til friområder og friluftsområder.

Utvikling av friluftslivspolitikken innebærer regionalpolitiske utfordringer i forhold til blant annet areal, helse og kultur. Økt friluftslivsaktivitet er viktig i et folkehelseperspektiv og i forhold til turistnæringen, og sikring av allemannsretten er et viktig fordelingspolitisk anliggende. Det ligger et stort utnyttet potensial i å arbeide mer aktivt med stimulering og tilrettelegging for friluftsliv, jakt og fiske, og i større grad få til helhetlige vurderinger og sikre en samordnet virkemiddelbruk innen friluftslivsfeltet og tilgrensende områder.

Oppgavene innen friluftsliv har i tillegg preg av å være utviklings- og stimuleringsoppgaver, og det er et visst regionalpolitisk handlingsrom i løsningen av oppgavene. Regjeringen vil derfor overføre de fleste oppgavene hos fylkesmannen på friluftsområdet til fylkeskommunene. Dette innebærer at fylkeskommunen får ansvar for følgende hovedoppgaver innen friluftsliv:

- Være talsmann for og vokter av allemannsretten, blant annet ved å informere om allemannsretten og ivareta allmennhetens interesser ved behandling og uttalelser til saker om arealdisponering, og om nødvendig fremme innsigelser til kommunale planer som ikke er i samsvar med nasjonal politikk.
- Motivere kommunene til gjennom planlegging å ta vare på grønnstruktur og markaområder, og legge til rette for friluftsliv, blant annet gjennom å oppfordre til og samarbeide med kommunene om å fremme søknader om sikring av friluftslivsområder til Direktoratet for naturforvaltning.
- Saksforberede sikringsaker for staten – sakene skal som nå avgjøres av Direktoratet for naturforvaltning.
- Forvalte de statlige tilskuddsordningene for tilrettelegging og drift av friluftsområder og til stimulering til friluftsliv i tråd med budsjettforutsetninger og rundskriv.
- Samarbeide med de frivillige organisasjonene om stimulering til friluftsliv i et folkehelseperspektiv, som ledd i næringsutvikling mv.
- Samle inn, kvalitetssikre og levere data om friluftsliv, blant annet til nasjonale databaser.
- Gi generell veiledning til kommuner, publikum og andre aktuelle parter knyttet til oppgavene på friluftsområdet, inklusive å veilede publikum og kommuner om gjeldende regelverk for jakt og fiske.

Fylkesmannen vil som statens regionale representant for grunneier (staten ved Direktoratet for naturforvaltning) fortsatt føre tilsyn med at kommunene ivaretar statens interesser i de sikrede friluftsområdene på en god måte. Fylkesmannens søksmålskompetanse på vegne av staten vil bestå, og fylkesmannen vil fortsatt være stadfestings- og klageorgan på kommunale vedtak. Fylkesmannen vil også ha veiledningen knyttet til innsigelser til arealplaner. Veiledningsansvaret på arealplansakene vil de dele med fylkeskommunene.

Problemstilling

Som følge av overføring av oppgavene på friluftslivsområdet fra fylkesmannen til fylkeskommunen, jfr. Ot.prp. nr. 10 (2008-2009) *om forvaltningsreformen* er det nødvendig med mindre endringer knyttet til enkeltparagrafer i friluftslivloven. Endringene som er gjort er en styrking av allmennhetens interesser og en presisering om at retten og muligheten til aktivt friluftsliv og opphold i utmark fortsatt er et viktig område.

Vurderinger

Da det er mindre endringer er det mest hensiktsmessig å gjøre endringer i enkeltparagrafer.

- Dagens forbud mot ferdsel i skogplantefelt oppheves
- Det foreslås at allmennheten skal kunne ri og sykle over vegstrekninger i innmark som leder til utmark
- Allmennhetens høstingsrett foreslås hjemlet i friluftslivloven

- Videre foreslås at dagens forbud mot å vanskeliggjøre lovlig ferdsel ved stengsler, skilt eller på annen måte, utvides til også å omfatte vanskeliggjøring av lovlig opphold , bading og høsting
- I tillegg foreslås å oppheve forbudet mot å telte nærmere enn 150 meter fra bebodd hus eller hytte .
- Bestemmelsene om rett til inngrepsløyve foreslås utvidet, slik at kommunen selv får hjemmel til å gjennomføre enkelte tiltak for å lette ferdsel i utmark
- Da det har vist seg uforholdsmessig tidkrevende for kommunene å få fjernet ulovlige stengsler, foreslås også at kommunen eller departementet kan ilegge tvangsmulkt dersom ikke stengsler eller skilt til hinder for lovlig ferdsel, bading, opphold eller høsting fjernes etter pålegg fra friluftslivsorganene.

Departementet tar sikte på gjennom forskrift med hjemmel i friluftslvsloven å utdype lovens eksisterende varsomhetsregler.

Konsekvenser

O

Fylkesrådets innstilling til vedtak

Fylkestinget er enig med departementets endringer i friluftslvsloven og ser positivt på at retten til fri ferdsel og opphold i naturen for allmennheten styrkes.

Bodø den 11.06.2009

Odd Eriksen
fylkesrådsleder

Marit Tennfjord
fylkesråd for kultur og miljø

15.06.2009 Fylkestinget

FT-110/09

Innstillinga fra komite for kultur og miljø ble lagt fram av saksordfører Hilde Skogsholm, SV:

Fylkestinget er enig med departementets endringer i friluftslvsloven og ser positivt på at retten til fri ferdsel og opphold i naturen for allmennheten styrkes.

Torill Ø. Hanssen, FrP, fremmet FrPs forslag fra komiteen:

1. Fylkestinget er enig med departementets endringer i friluftslvsloven og ser positivt på at retten til fri ferdsel og opphold i naturen for allmennheten styrkes, med unntak av opphevingen av forbudet om telting nærmere enn 150 meter fra bebodd hus eller hytte jfr § 9.

2. Fylkestinget forutsetter at de overførte oppgavene på friluftsområder fra fylkesmannen løses på laveste mulige forvaltningsnivå.

Votering:

FrPs forslag fikk 18 stemmer og falt.

Komiteinnstillinga vedtatt mot 18 stemmer.

Vedtak:

Fylkestinget er enig med departementets endringer i friluftsløven og ser positivt på at retten til fri ferdsel og opphold i naturen for allmennheten styrkes.